

РЕШЕНИЕ

№ 194

гр. София, 25.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 15-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на седемнадесети май през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Даниела Дончева

Членове: Красимир Маринов
Капка Павлова

при участието на секретаря Елеонора Тр. Михайлова
като разгледа докладваното от Капка Павлова Въззивно търговско дело № 20211001000249 по описа за 2021 година

С решение № 261461 от 27.11.2020г., постановено по гр.дело № 11/2014г. по описа на Софийски градски съд „Медиком 2000“ ООД е осъдено да заплати на Н. И. Д. на основание чл.125,ал.3 от ТЗ и чл.86,ал.1 от ЗЗД сума в размер на 214 035,50лв., от която 199 833лв.-стойност на дружествен дял на ищеца, чието членствено правоотношение е прекратено на 05.08.2013г. поради доброволно напускане с едномесечно предизвестие и 14 202,50лв. нетен размер на неизплатен дивидент за сметка на неразпределената печалба от минали години, ведно със законната лихва върху главницата от 214 035,50лв., считано от датата на подаване на исковата молба-30.12.2013г. до окончателното изплащане. Претенцията за главницата е отхвърлена до пълния ѝ предявен размер от 219 368,50лв., а претенцията по чл.86,ал.1 от ЗЗД е отхвърлена за периода от 03.10.2013г. до 29.12.2013г.

Против това решение е подадена въззивна жалба от дружеството ответник. В същата се правят оплаквания за недопустимост на решението в частта му, с която е присъдена сумата от 14 202, 50лв. поради обстоятелството,че такава претенция не била предявена. В частта, с която се присъжда стойността на дружествения дял на ищеца решението се обжалва над размера от 98 289,93лв., т.е – за сумата от 101 543,07лв. Счита, че в тази му част решението е неправилно и постановено в противоречие със събраните доказателства, а също и при непълнота на доказателствата.

Изложени са подробни доводи в подкрепа на становището, че повторната съдебно - икономическа експертиза е приета при нарушаване на съдопроизводствените правила и

поради това кредитирането ѝ от съда представлява процесуално нарушение, което се е отразило на правилността на решението. Поддържа се също, че е нарушен материалният закон и по-конкретно счетоводен стандарт 36. Счита, че съдът неправилно е определил датата, на която е прекратено участието на ищеца в дружеството.

Въззиваемият е подал отговор на въззивната жалба, с който я оспорва. Поддържа, че обжалваното решение е валидно, допустимо и правилно и моли същото да бъде потвърдено. Счита, че доводите за частична недопустимост на решението са несъстоятелни, тъй като процесното вземане за дивидент е част от имуществените последици от прекратяване на членството. Спорното материално право било за вземането на ищеца от дружеството за равностойността на полагащия му се дружествен дял, а разпределеният, но неизплатен дивидент също бил елемент от имуществото на дружеството. При предявяването на иска Д. не бил уведомен от дружеството и не е знаел за разпределения дивидент и узнал за това едва от заключението на вещите лица по последната експертиза.

В съдебно заседание и в депозираните писмени защиты страните поддържат становищата си. Претендират разноски.

Софийският апелативен съд, като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба оплаквания, намира за установено следното:

Съгласно разпоредбата на [чл.269 от ГПК](#) въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част. При проверката на правилността на първоинстанционното решение същият е обвързан от посоченото от страната във въззивната жалба, като служебно има правомощие да провери само спазването на императивните материалноправни разпоредби, приложими към процесното правоотношение.

В случая постановеното решение е валидно-постановено е от надлежен съдебен състав, в рамките на правораздавателната му власт, в съответната писмена форма и е подписано.

По отношение на допустимостта:

Въззивният съд приема, че постановеното решение е допустимо. Макар в диспозитива на същото присъдената сума да е разбита на такава за стойност на дружествен дял и на сума, дължима като дивидент, в самото решение иск за дивидент не е разглеждан, а общият размер е присъден на основание чл.125,ал.3 от ТЗ. Нещо повече - в частта на мотивите на решението, в която се посочва каква сума съдът приема за дължима, сумата от 199 833лв. е посочена като съответна част на собствения капитал на дружеството, а не като стойност на дружествен дял и след това е направен извод за основателност на предявения иск до размера от общо 214 035,50лв., а за разликата до 219 368,50лв.- за неоснователност на същия. Направено е смесване на счетоводни понятия, което обаче не променя факта, че е разгледана претенция за присъждане на стойността на дружествен дял от капитала на „Медиком 2000“ ООД и съдът се е произнесъл именно по нея. Предвид на тези констатации настоящият състав счита, че става въпрос за непрецизност на изказа и като определяща волята на съда

следва да се приеме правната квалификация на иска и посочването, че общата сума е присъдена на това правно основание. Ето защо направените с въззивната жалба оплаквания, че първоинстанционният съд се е произнесъл „свърхупетитум“ по отношение на присъдените 14 202,50лв. са неоснователни.

Във връзка с оплакванията за незаконосъобразност на решението настоящата инстанция намира следното:

Предявените иски са с правно основание чл.125,ал.3 от ТЗ и чл.86,ал.1 от ЗЗД.

Ищецът Н. И. Д. е предявил против „Медиком 2000“ ЕООД иск за заплащане на стойността на дела му от имуществото на дружеството към 31.08.2013г. Излага твърдения, че е бил съдружник в ответното дружество като е притежавал 84 дяла в неговия капитал. На 05.07.2013г. подал заявление до дружеството, с което отправил едномесечно предизвестие за прекратяване на участието си в същото на основание чл.12 от Дружествения договор и чл.125,ал.2 от ТЗ.

След подаване на заявлението- на 19.07.2013г. и след изтичане на срока на предизвестията - на 02.09.2013г. Д. поискал от дружеството да му представи счетоводни документи и справки, необходими за определяне на действителния размер на дела му от имуществото на дружеството, но тези документи не му били предоставени.

На 11.11.2013г. било проведено общо събрание на съдружниците, на което дяловете на Д. били поети от останалите съдружници. Взето било решение за изготвяне на счетоводен баланс към края на медеца, към който е настъпило прекратяването на членственото правоотношение с цел определяне на стойността на неговия дял от имуществото.

Ищецът твърди, че към датата на подаване на исковата молба дружеството все още не е изготвило и представило счетоводен баланс към 31.08.2013г., който да отговаря на изискванията на Закона за счетоводството и приложимите счетоводни стандарти. В резултат на това не бил определен размерът на дружествения дял на ищеца и този дял не бил изплатен.

Моли се дружеството да бъде осъдено да заплати стойността на дружествения дял на ищеца. Първоначално претендираната сума е била в размер на 50 000лв., а в последствие размерът на иска е увеличен до

Ответното дружество е подало писмен отговор, с който е изразило становище за неоснователност на претенциите.

На първо място се възразява относно момента на прекратяване на членството на ищеца в „Медиком 2000“ ООД като се поддържа тезата, че предизвестията за прекратяване на членството е тримесечно, а не едномесечно съгласно нормата на чл.125,ал.2 от ТЗ. В тази връзка се поддържа, че счетоводният баланс, въз основа на който да се определи и стойността на дружествения дял на съдружника трябва да бъде към 30.10.2013г., а не към 31.08.2013г.

Оспорват се фактическите твърдения в исковата молба относно надлежното връчване

на молбата за напускане на дружеството от Н.Д., както и за узнаване за исканията за предоставяне на счетоводни документи и изготвяне на баланс към 31.08.2013г. С оглед на това не било породено задължение на дружеството за предоставяне на поисканите с тях счетоводни документи.

Посочва се, че от исковата молба не става ясно как е определена претендираната стойност на дружествения дял като се изтъква, че балансът към 31.12.2012г. не може да служи за основа за определяне на тази стойност на дружествения дял, защото това е различен момент от този на прекратяване на членственото правоотношение.

Оспорен е и предявеният иск с правно основание чл.86,ал.1 от ЗЗД. Липсвала надлежно връчена покана за плащане. Дори да се приемело, че искането от 02.09.2013г. е редовно връчено на законния представител на дружеството ,то същото било подадено преди да е настъпило прекратяване на членственото правоотношение на ищеца,т.е.преди да е настъпил края на месеца, към който следва да се изготви счетоводен баланс.

При условията на евентуалност, ако съдът приеме, че предявените искове са основателни и доказани е заявено възражение за прихващане с вземане на дружеството срещу Н.Д. за вреди от действията му като управител. Това възражение не е прието за разглеждане от градския съд и поради това настоящият състав не обсъжда изложените в тази връзка твърдения.

С подадената допълнителна искова молба ищецът поддържа твърденията си, че членственото правоотношение е прекратено с изтичане на предвидения в устава на дружеството едномесечен срок. Поддържат се и становището за надлежно получаване от дружеството на исканията за предоставяне на счетоводни документи и изготвяне на баланс

С допълнителния отговор на исковата молба се поддържа тезата, че членственото правоотношение е прекратено с изтичането на тримесечен срок и поради това имуществените отношения следва да се уредят въз основа на баланс към 30.10.2013г.,а не към 31.08.2013г. Посочва се, че от страна на дружеството е имало желание за уреждане на отношенията и в тази връзка са били проведени множество срещи, а на една от тях е подписан и протокол като се съгласили преговорите за уреждане на отношенията да бъдат продължени. Въпреки това ищецът предприел мерки за налагане на обезпечителни мерки на бъдещия си иск като в резултат на това бил наложен запор върху сметките на дружеството.

Оспорва се и получаването на писмените изявления отправени до дружеството от ищеца.

Като доказателства по делото са представени множество писмени документи.

Ответното дружество е представило протокол от проведено общо събрание на съдружниците на „Медиком 2000“ ЕООД с дата 11.11.2013г. В същия е отразен фактът, че на 05.07.2013г. от дружеството е получено молба за напускане от Н. И. Д. и че са изтекли както срока по чл.12 от Устава на дружеството, така и срока по чл. 125,ал.2 от ТЗ . останалите съдружници са взели решение за поемане на дяловете на напусналия съдружник и за изготвяне на баланс към края на месеца,в който е настъпило автоматичното

прекратяване на членството на Н.Д. без да е посочена конкретна дата.

Взети са и други решения, което нямат отношение към настоящия спор.

Приложен е също протокол от 18.12.2013г., подписан от част от съдружниците в „Медиком 2000“ ЕООД, от ищеца и адвокатите на страните. Той отразява усилията на страните да постигнат споразумение във връзка с изплащане на дружествения дял на Д. и уточняване на неговия размер. Приложени са също счетоводни баланси към на „Медиком 2000“ ЕООД към 31.12.2012г., към 31.08.2013г. и към 31.10.2013г., както и справки-опис на вземанията на „Медиком 2000“ ЕООД към последните две дати.

По делото е допуснати и приети три съдебно-счетоводни експертизи.

Първата от тях е изготвена от вещото лице В. Г.. Този експерт е констатирал, че счетоводния баланс е изготвен въз основа на данните, отразени в оборотната ведомост. Посочени са по пера дълготрайните и краткотрайните материални активи, както и съставните части на пасива на дружеството.

Посочено е, че салдото към 31.08.2013г. е 589 хил лв. и поради това дружественият дял на ищеца е изчислен на 98 166,67 лв. предвид обстоятелството, че капиталът е разпределен по равно между шестимата съдружници.

Поради оспорване на тази експертиза е допусната тройна такава, изготвена от вещите лица Е. Б. С., П. И. Д. и В. С. Г.. Експертите са прегледали счетоводството на ответното дружество като са взели предвид оборотните ведомости за периода 01.01.2013г.-31.08.2013г. и за периода 01.01.2013г.-31.10.2013г. в редакциите към 24.10.2014г. и към 13.11.2015г., както и главната книга на дружеството и извлечение от счетоводната политика на дружеството в частта „обезценка на активи“.

Констатирано е, че през 2013г. дружеството е направило промяна в счетоводната политика. В периода м.08.-м.10.2013г. сериозно влияние върху финансовите резултати на дружеството е оказала промяната в счетоводната политика в частта, касаеща обезценка на вземанията. Съгласно тази политика е приложен принципа на същественост като счетоводните регистри са водени в съответствие с националните счетоводни стандарти .

От представената структура на актива се вижда, че е начислена обезценка на вземания в размер на 527 х.лв. и са отписани вземания в размер на 46 х.лв.

Вещите лица са изчислили стойността на ликвидационния дял на ищеца като е получена сумата от 98 127,84 лв.

Това заключение също е оспорено и е допусната повторна тройна съдебно –счетоводна експертиза. На същата е поставена задача да провери дали представеният по делото счетоводен баланс е изготвен съобразно изискванията на ЗСч, действащ към този момент, да бъде проверено дали направените обезценка и отписване на вземания са в съответствие с приетата от дружеството счетоводна политика като се проследи на аналитично ниво как е начислена провизията/ обезценката за несъбираеми вземания, какъв е точния метод на начисление и дали правилно е изчислена съгласно ЗСч. Освен това вещите лице е следвало

да проверят документално обосновано ли е по смисъла на ЗСч разпределянето на неразпределената печалба като задължение за съучастие и позволяват ли приложимите счетоводни стандарти неразпределената печалба да бъде намалена със суми определени като дружествен дял, дължим на съдружник, които задължения, включени в балансовата позиция „Други задължения“ и въз основа на какви търговски и счетоводни документи същите са осчетоводени по сметка „Други кредитори“. Във връзка с отписаните вземания е била поставена задача да бъде проверено дали в следващите години постъпила плащания по тези отписани вземания.

Въззивният съд намира, че са били налице процесуалните предпоставки за допускане на тази повторна тройна експертиза и за разширяване на нейната задача. Ищецът е оспорил представения от дружеството счетоводен баланс към 31.08.2013г. и към 31.10.2013г. своевременно и е поискал да бъде проверено дали той е съставен коректно. При положение, че приетите до този момент експертизи не са направили тази проверка, то съдът не само е следвало да даде възможност същата да бъде извършена, но и е следвало сам да предприеме мерки за изясняване на спорните моменти като провери редовността на записванията в баланса. Предвид на това оплакванията във въззивната жалба за нарушаване на съдопроизводствените правила при допускане на посочената експертиза са неоснователни.

В представеното заключение вещите лица са посочили, че съгласно утвърдената със заповед №13 от 27.03.2013г. счетоводна политика обезценката на вземания се извършва в съответствие със Счетоводен стандарт 36 „Обезценка на активи“ и дружеството признава обезценката на вземания на базата на следните критерии и принципи: 1. Определяне на възстановимата стойност на обекти (клиенти), генериращи парични постъпления на база паричен поток към датата на обезценката; 2. Експертна оценка на специалисти на дружеството; 3. Външни източници на информация.

Отбелязва се, че в счетоводната политика не е посочен кой от методите в стандарта се приема за прилагане - препоръчителен или алтернативен и как се определя възстановимата стойност на всяко едно вземане.

По отношение на политиката в раздел „Провизии“ дружеството е приело да признава провизии в баланса като пасив и като разход в резултат на минали събития, за погасяването на които има вероятност да е необходим поток ресурс, съдържащ икономически ползи и задължението да може да бъде надлежно оценено.

Обсъдени са варианти на баланса и неговите елементи към датите 31.08.2013г. и към 31.10.2013г.

По отношение на варианта на баланса към 31.08.2013г.:

Експертите са направили анализ на извършената от дружеството обезценка на вземания в общ размер на 498 х.лв. Посочват, че не може да бъде установено на какъв принцип е извършена обезценката, кой от критериите е приложен, няма данни за какъв период е проследен паричният поток, коя е началната му дата, а за някои вземания въобще не са показани парични потоци. В счетоводната политика не е конкретизирано кои вземания

подлежат на обезценка с оглед периода на тяхното възникване. Видно от съставената от вещите лица таблица, в която са отразени обезценените вземания, голяма част от тях са възникнали през 2013г. и не може да се установи по какъв критерий е прието, че същите са несъбираеми.

Експертите посочват, че в счетоводната политика на дружеството не е уточнено на база на каква информация се определят коефициентите на възстановяване и не е установен какъвто и да бил принципът при тяхното определяне.

По отношение на отписаните ДМА от ответното дружество в размер на 29 х.лв. вещите лице обясняват, че става въпрос за преразглеждане на актив - извършен ремонт на складова база "Доброславци" и част от тях да бъдат отписани и заведени като разход, считано от 01.01.2013г. Това решение касаело частта на напускащия съдрежник-1 / 6. Освен това е взето решение като актив да бъде отписана и изградената вътрешна бетонова настилка, представляваща бетонов път. В съставения протокол не е взето решение относно стойността на извършените подобрения.

Вещите лица са взели предвид представения амортизационен план, от който са установили, че балансовата стойност на подобренията в складовата база е в размер на 20 975,744лв., а на масивния дрениран път- 7863,61 лв. С тяхната стойност в данъчната декларация за 2013г. е увеличен финансовият резултат на дружеството. Експертизата е приела, че тези подобрения ще продължат да се използват от дружеството независимо от напускането на един от съдружниците и в изготвения коригиран баланс финансови резултат на дружеството е увеличен с тяхната стойност.

По отношение на задълженията на дружеството, вещите лица посочват, че към 31.08.2013г. перо „Други задължения“ в счетоводния баланс е в размер на 101 х.лв., като задълженията по сметка 499 „Други кредитори“- 57 х.лв./част от първата сума/ са разшифровани по следния начин: разходи за неизплатени отпуски, заделени разходи за осигуровки и осигуровки за неизплатени отпуски за 2012г. представляват само временни разлики по ЗКПО и се уреждат при плащането на отпуските и осигуровките за тях. Това перо включвало и задължения към физически лица в размер на 32 х.лв., за които нямало разшифровка и задължения към юридически лица, също без разшифровка в размер на 1 х.лв.

Към 31.10.2013г. има известна разлика в размера на задължението по перо „Други задължения“ в счетоводния баланс – то е 61 х.лв., а балансовите позиции са следните: задължения към персонала – 21 х.лв.; осигурителни задължения- 9 х.лв.; данъчни задължения-1 х.лв. и задължения по сметка 499 „Други кредитори“ 30 х.лв. Последната сума от своя страна се разпределя по следния начин: разходи за неплатени отпуски - 19 х.лв., осигуровки за неплатени отпуски – 4 х.лв., заделени разходи за неплатени отпуски -3 х.лв. и осигуровки за неплатени отпуски- 1 х.лв.

И по отношение на тях важи посоченото по-горе, че те представляват временни разлики по ЗКПО и се уреждат при плащането на отпуските и осигуровките за тях.

По отношение на обезценката на вземанията корекцията в този баланс е в размер на 527 х.лв., а по отношение на приспадането на подобренията на ДМА важат изводите, направени за баланса към 31.08.2013г.

Изготвени са варианти на междинните счетоводни баланси към 31.08.2013г. и 31.10.2013г. без сумите по отписаните вземания, без намаляването на стойността на „съоръжения и други“ във връзка с отписаните активи и без стойността на включените „Други задължения“. Така актива на баланса е завишен със стойността на обезцените вземания и с размера на отписаните дълготрайните активи.

В пасива на баланса е премахнато намалението на перото „Провизии и сходни задължения“ със сумата на отсрочените данъчни задължения, която е 59 х.лв. към 31.08.2013г. и 58 х.лв. към 31.10.2013г. Вещите лица са посочили, че тази сума е резултат на осчетоводени временни разлики съгласно ЗКПО. В раздел В Задължения са премахнати суми по перото „задължения към персонала“ със сумите за компесирани отпуски и осигуровки, тъй като това са разходи, които ще се извършат в бъдещи периоди.

Въз основа на така събраните доказателства въззивният съд намира за установено от фактическа страна следното:

В настоящия процес не е спорно, а и се установява от направената по реда на чл.23, ал.6 от ЗТРРЮЛНЦ справка, че ищецът Н. Д. е бил съдружник в „Медиком 2000“ ООД като е притежавал 84 дяла от капитала на същото, а общо капиталът на дружество се състои от 504 дяла.

Съгласно трайната съдебна практика като Решение №46/22.04.2010 г. по т. д. № 500/2009 г. II т. о. на ВКС, Решение № 991/29.11.2006 г. по т. д. № 556/2006 г. на ВКС и др., прекратяването на участието на съдружник в ООД в хипотезата на чл.125, ал.2 ТЗ е последица от свободно формираната и външно изразена воля на съдружника, в чиято полза законът признава право да напусне доброволно дружеството като отправи за целта писмено предизвестие. Условието, с които е обвързано упражняването на това право е волеизявлението за напускане да бъде отправено в писмена форма и в рамките на определен срок - тримесечен, съгласно диспозитивната норма на чл. 125, ал. 2 ТЗ, или по-дълъг, ако такъв е предвиден в дружествения договор. Правната промяна при упражняване на потестативното право, предвидено в чл.125, ал.2 ТЗ, се изразява в прекратяването на участието в дружеството на лицето, отправило предизвестие, като тя настъпва по силата на закона от момента на изтичане на срока на предизвестieto. С оглед последиците, които законът свързва с уведомлението, то с отправянето му следва да се осигури възможност на дружеството да организира дейността си след напускането на съдружника, в случая и управител. Поради това, макар за уведомлението да няма изискване за форма или съдържание по ТЗ, същото следва да достигне до дружеството, факт, който следва да се установи несъмнено от заявителя.

По делото не е налично отправеното от Д. до дружеството изявление за прекратяване на членството си в дружеството. Фактът, че такова изявление е направено обаче не е спорен,

а и от текста на протокола за проведено общо събрание на съдружниците „Медиком 2000“ ООД от 11.11.2013г. се установява, че нарочно изявление е достигнало на дружеството на 05.07.2013г. Същото е наречено „молба за напускане“ и е цитирано основанието, на което съдружникът е заявил, че напуска. С оглед на тези обстоятелства, следва да се приеме, че изявлението е било писмено.

Страните не спорят и относно факта, че в чл.12 от действащия към този момент дружествен договор е бил предвиден едномесечен срок на предизвестие за напускане от страна на съдружник. Ответникът обаче лансира тезата, че нормата на чл.125, ал.2 от ТЗ, която предвижда, че напускането става с тримесечно предизвестие е императивна и поради това е без значение, че в дружествения договор е предвиден по-кратък срок. Прекратяването било настъпило към 05.10.2013г., а не към 05.08. 2013г.

С оглед цитираната по-горе практика на ВКС, следва да се приеме, че срокът за отправяне на предизвестие би могъл да бъде по-дълъг, но не и по-къс от три месеца. Ето защо следва да се приеме, че прекратяването на членственото правоотношение е станало на 05.10.2013г. и уреждането на имуществените отношения трябва да стане въз основа на баланс към 31.10.2013г.

Разпоредбата на [чл.125, ал.3 ТЗ](#), която е правното основание на разглежданата претенция предвижда уреждане на имуществените последици при прекратяване на участието на съдружника да става въз основа на баланс. Под "имуществени последици" се разбира възможността съдружникът, прекратил участието си, да получи част от капитала на дружеството към момента на прекратяването. Тази част от капитала, наричана равностойност на дружествения дял, съответства на неговия дял по [чл.127 ТЗ](#), независимо от вида на вноската - парична или непарична и от размера ѝ към момента на възникване на членственото правоотношение на този съдружник. За целта дружеството е длъжно да състави счетоводен баланс към края на месеца, през който е настъпило прекратяването, съгласно разпоредбата на [чл.125, ал.3 от ТЗ](#).

Предвид приетото по-горе за момента на прекратяване на членството, съдът намира, че следва да обсъди баланса на дружеството към тази дата и на база на него да бъде определена стойността на дружествения дял. Съгласно тайната практика на ВКС при определяне на равностойността на дружествения дял на съдружник, прекратил членството си в дружество с ограничена отговорност, в междинния баланс активите и пасивите се отразяват по историческата им цена, която е цена на придобиване, себестойност, справедлива цена или друга цена според приложимите счетоводни стандарти. От актива на счетоводния баланс следва да бъдат взети стойността на дълготрайните материални активи на дружеството, другите нематериални активи и краткотрайните материални активи, а от пасива - задълженията на дружеството без записванията в пасива на баланса на собствения капитал и резервите, т.е. изчислението се извършва на базата на така нар. "чист актив". В този смисъл са - [Решение № 64/09.06.09 г. по т.д. № 504/08 г. на II т.о. и Решение № 87/06.06.2012 г. по т.д. № 468/11г. на II т.о., Решение № 10 от 10.09.2012г. по т.д. №502/2010г. на II т.о. и др.](#)

Настоящият състав счита, че при определяне на стойността на дружествения дял следва да ползва баланса, който е изготвен от повторната и допълнителна тройна съдебно-счетоводна експертиза, приета от първоинстанционния съд в съд. заседание на 19.11.2019г. Направените от вещите лица корекции в представения от „Медиком 2000“ ООД баланс са в съответствие с нормативните изисквания.

На първо място експертите са установили, че не е извършен обективен анализ на обезценените активи и съответно не може да се бъде проверено на база на какви критерии е направена обезценката на вземанията и на дълготрайните материални активи. Съгласно чл.4, ал.1, т.3 от ЗСч/отм./ е необходимо да е била извършена инвентаризация като в резултат от цялостен анализ на вземанията и задълженията е взето обосновано решение за обезценяване на вземанията при спазване принципа на предпазливост. При финансовите активи това може да се направи ако са налице доказателства или голяма вероятност предприятието да не получи сумите по вземанията от трети лица. Не са налични данни, че има основания за такава обезценка. За да се стигне до такава счетоводна операция е необходимо първо да бъде определена възстановимата стойност на даден актив и едва ако тя спадне под балансовата (преносната) стойност на актива, предприятието да отрази намаление на балансовата стойност до размера на възстановимата му стойност, а намалението се третира като загуба от обезценка. Освен това

В допълнение ответното дружество е отказало да предостави информация за постъпилите плащания в периода след 2013г. и така е препятствало проверката дали някои от тези вземания са погасени изцяло или частично. Липсват каквито и да било доказателства че сумите са несъбираеми, не е направен обоснован анализ в тази насока. Вземайки предвид нормите на ЗКПО за признаване на разходите за обезценки съдът счита, че е следвало да бъде установено някое от обстоятелствата, визирани в чл.34, ал.1 от ЗКПО, който препраща към чл.37. По делото обаче няма никакви данни за настъпване на такова обстоятелство, а именно: изтичане на давностния срок на вземането, но не повече от 5 години от момента, в който е станало изискуемо; възмездно прехвърляне на вземането; производството по несъстоятелност на длъжника е прекратено с утвърден оздравителен план, в който се предвижда непълно удовлетворяване на данъчно задълженото лице; непризнатите приходи и разходи се признават за данъчни цели само по отношение на намалението на вземането; с влязло в сила съдебно решение е постановено, че вземането или част от него е недължимо; непризнатите приходи и разходи се признават за данъчни цели само по отношение на недължимата част от вземането; преди изтичане на съответния срок по т.1 вземанията са погасени по силата на закон; при заличаване на длъжника, когато вземането или част от него е останало неудовлетворено - признава се до размера на неудовлетворената част.

След като такива доказателства не само не са представени, но и е препятствана възможността вещите лица да направят проверка относно факти, които са от значение за преценката дали вземанията са несъбираеми, то следва да се приеме, че не са били налице предпоставките същите да бъдат отписани като такива и с това да се намали актива на

дружеството- ответник със сумата от 527 000лв.

На следващо място е необходимо да бъде преценено дали е имало основание за отписване от актива на дружеството на сумата от 29 000 лв., представляваща 1/6 от подобренията, които са осъществени в имот, собственост на дружеството. Като основание за това отписване и завеждането им като разход за дружеството е посочено напускането на съдружника Н.Д.. Това обстоятелство обаче не води до излизане на подобрението от патримониума на дружеството, нито пък води до заплащане на съответната част от това подобрение на напускащия съдружник. Следователно подобренията ще продължат да се ползват от дружеството и поради това представляват актив на същото. Още повече, че не са налице предпоставките на чл.10,ал.1 от ЗКПО за тяхното включване в баланса като разходи като разходи. Макар да има възможност разходите за ремонт да не се осчетоводяват като дълготраен материален актив, а да останат като текущ счетоводен разход, то в този случай същите формират данъчен амортизируем актив, не се признават за данъчни цели и с тях следва да се увеличи счетоводният резултат. Именно така посочената сума е отразена в коригирания от вещите лица баланс, и съдът приема това действие за правилно.

От пасива на дружеството ще следва да бъдат приспаднати включените „други текущи задължения“ към 31.10.2013г., тъй като не са представени счетоводни справки за тези записвания и аналитичност на сметката. Същите са в размер на 27 000лв. тези разходи,според вещите лица, ще се извършат в бъдещи периоди и поради това към сегашния момент не представляват такива.

Освен това пасивът следва да бъде намален и със сумата от 58 000лв.,представляваща отсрочени данъци. Те са резултат от осчетоводени временни разлики за обезценени вземания и компесирuеми отпуски и също ще бъдат извършени в бъдещ период. С оглед на това и не следва да се отразяват в пасива към датата на изготвяне на баланса.

Предвид на тези съображения стойността на дружествения дял следва да бъде изчислена като се ползва коригираният баланс към 31.10.2013г. от вещите лица по приетата втора тройна експертиза от първоинстанционния съд. Съгласно трайната практика на ВКС тази стойност се получава като от актива на счетоводния баланс се вземат стойността на дълготрайните материални активи на дружеството, другите нематериални активи и краткотрайните материални активи, а от пасива – задълженията на дружеството/т.е. без собствения капитал, резервите и финансовия резултат/. Така се получава, че от сумата 1633 000 лв./стр. 8 от експертизата/ следва да се извадят задълженията / раздел В от пасива/, които са в размер на 383 000 лв. Така чистият актив е 1 250 000 лв., а стойността на един дял е 2480,16лв. При притежаваните от ищеца 84 дяла от капитала на дружеството, стойността на дружествения му дял е 208 333лв., за който размер искът се явява основателен. За разликата до присъдените 214035,50лв. първоинстанционното решение ще следва да бъде отменено и съдът да постанови ново, с което претенцията в тази част да бъде отхвърлена.

По отношение на разноските:

С оглед изхода на делото пред настоящата инстанция обжалваното решение ще следва да бъде отменено и в частта, с която на Н. И. Д. са присъдени разноси над сумата от 41592,63лв. или – за 1710,72лв.

На „Медиком 2000“ ООД ще следва да се присъдят още 453,53лв. разноси пред първата инстанция.

За настоящото производство на въззиваемия Д. се дължат 9243,72лв. съобразно отхвърлената част от жалбата, а той от своя страна дължи на „Медиком 2000“ ООД 520,51лв. разноси съобразно уважената част.

Водим от гореизложеното,Софийският апелативен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 261461 от 27.11.2020г., постановено по гр.дело № 11/2014г. по описа на Софийски градски съд в частта му, с която „Медиком 2000“ ООД е осъдено да заплати на основание чл. 125,ал.3 от ТЗ на Н. И. Д. сумата от 5702,50лв., представляваща разликата между стойността на дружествения му дял в ответното дружество, която е 208 333лв. и присъдената от първоинстанционния съд сума от 214035,50лв., както и акцесрония иск по чл.86,ал.1 от ЗЗД за заплащане на законната лихва върху тази главница,считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното й изплащане,както и в частта,с която ответникът е осъден да заплати на ищеца разноси над сумата от 41592,63 / за 1710,72лв./ и вместо него ПОСТАНОВЯВА:

ОТХВЪРЛЯ предявения от Н. И. Д. с ЕГН ***** с адрес гр.***, ж.к.“****“, бл.35А, вх.Б, ап.29 против „Медиком 2000“ ООД, ЕИК 121651976 със седалище и адрес на управление гр.София, ж.к.“Младост 1“, чл.27, ап.66, представлявано от управителя М. А. Т. иск с правно основание чл.125,ал.3 от ТЗ за заплащане на сумата от 5702,50лв., представляваща разликата между стойността на дружествения му дял в ответното дружество, която е 208 333лв. и присъдената от първоинстанционния съд сума от 214035,50лв., както и акцесрония иск по чл.86,ал.1 от ЗЗД за заплащане на законната лихва върху тази главница, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното й изплащане.

ПОТВЪРЖДАВА решението в останалата му обжалвана част.

ОСЪЖДА „Медиком 2000“ ООД, ЕИК 121651976да заплати на Н. И. Д. с ЕГН ***** сумата от 9243,72лв. направени разноси във въззивното производство съобразно отхвърлената част от жалбата.

ОСЪЖДА „Н. И. Д. с ЕГН ***** да заплати на „Медиком 2000“ ООД, ЕИК 121651976 сумата от 520,51лв. разноси съобразно уважената част от жалбата.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния касационен съд на Република

България в едномесечен срок от връчването му на страните

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____